

Styrkede rammevilkår for norsk industri

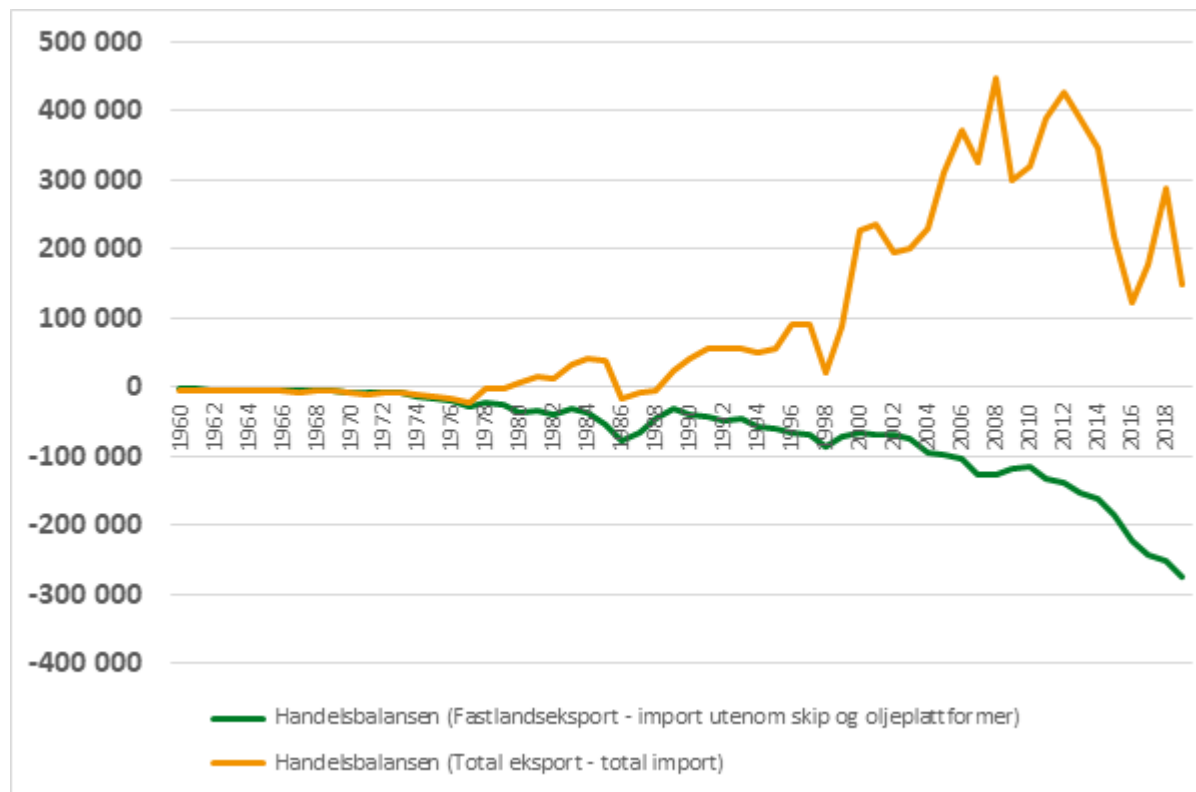
28. april 2020

Felles initiativ fra Norske Skog ASA og Norges Skogeierforbund

Hvorfor en industrisatsing?

- Industriens andel av verdiskapingen
 - 7% i Norge mot 14% i EU
- Investeringer i Fastlandsindustrien utgjør bare 15% av oljeinvesteringene og øker ikke
- Handelsbalansen
 - Importunderskuddet for Fastlands-Norge på 312 mrd i 2020 og er økende
 - Handelsbalansen inkludert petroleum så vidt i pluss i 2020

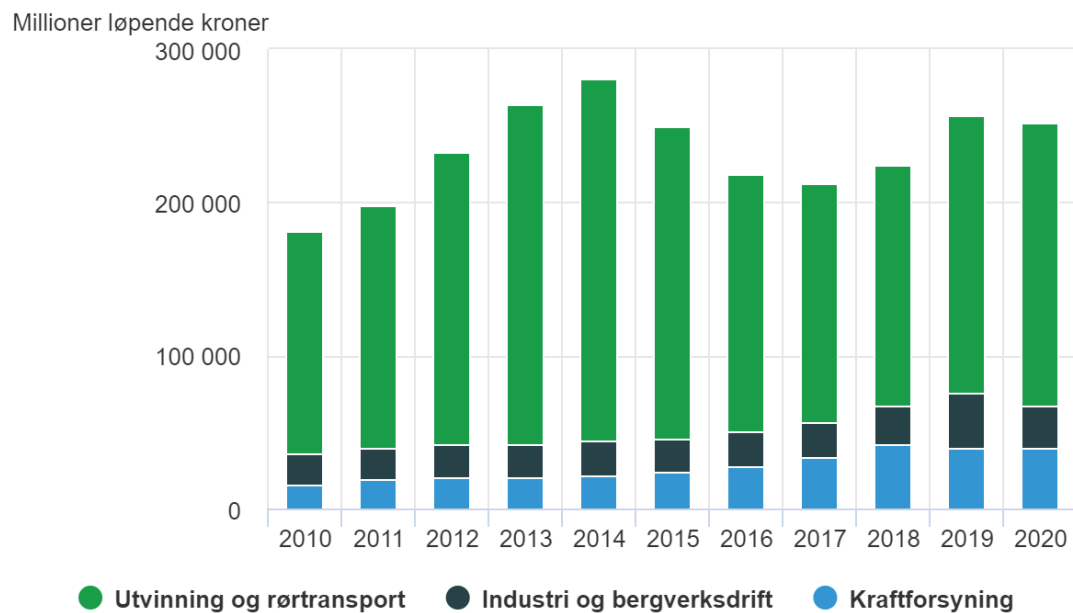
Handelsbalansen for varer

Handelsbalansen (kjøp og salg av varer) for Norge med og uten olje- og gassektoren i perioden 1960–2019. (SSB tabell 08800: Utenrikshandel med varer, hovedtall (milliarder kroner))

Grønt skifte?

Figur 1. Investeringsanslag registrert i 3. kvartal samme år

Kilde: Investeringer i olje og gass, industri, bergverk og kraftforsyning, Statistisk sentralbyrå.

232 mrdr

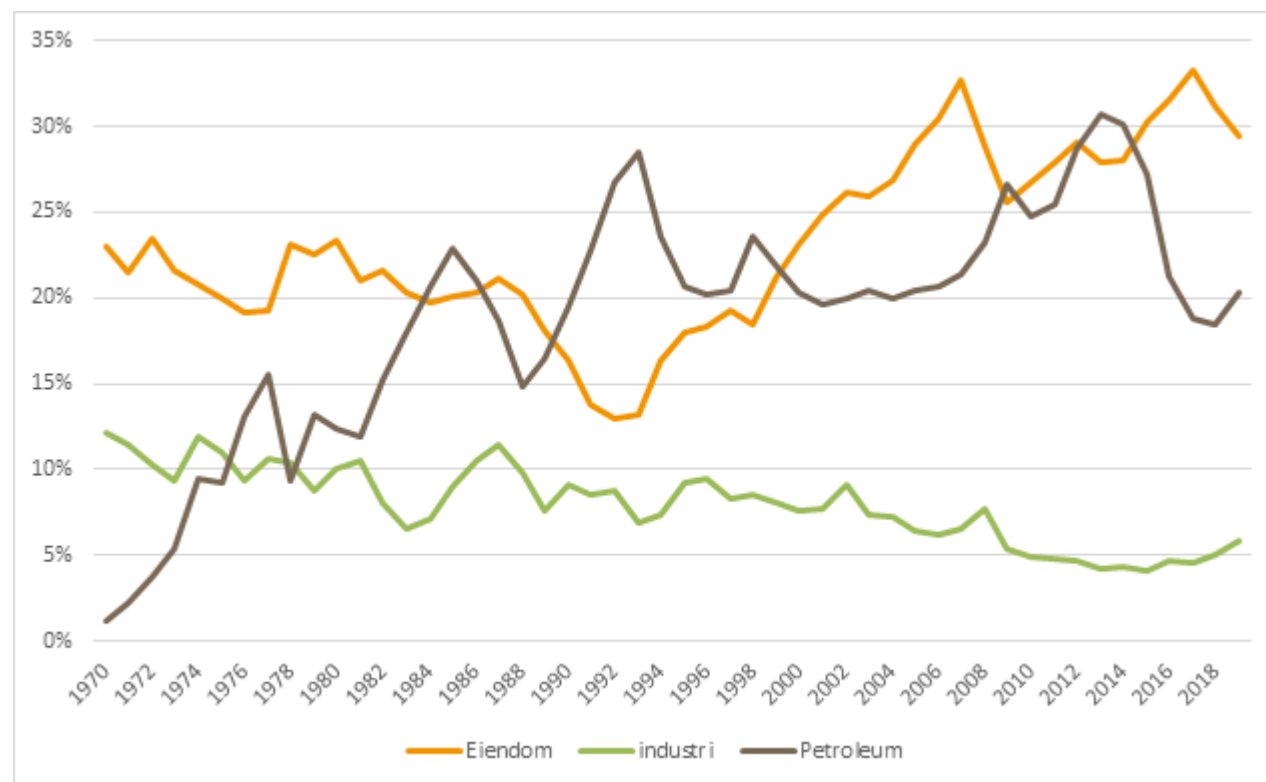
89 mrdr

30 mrdr

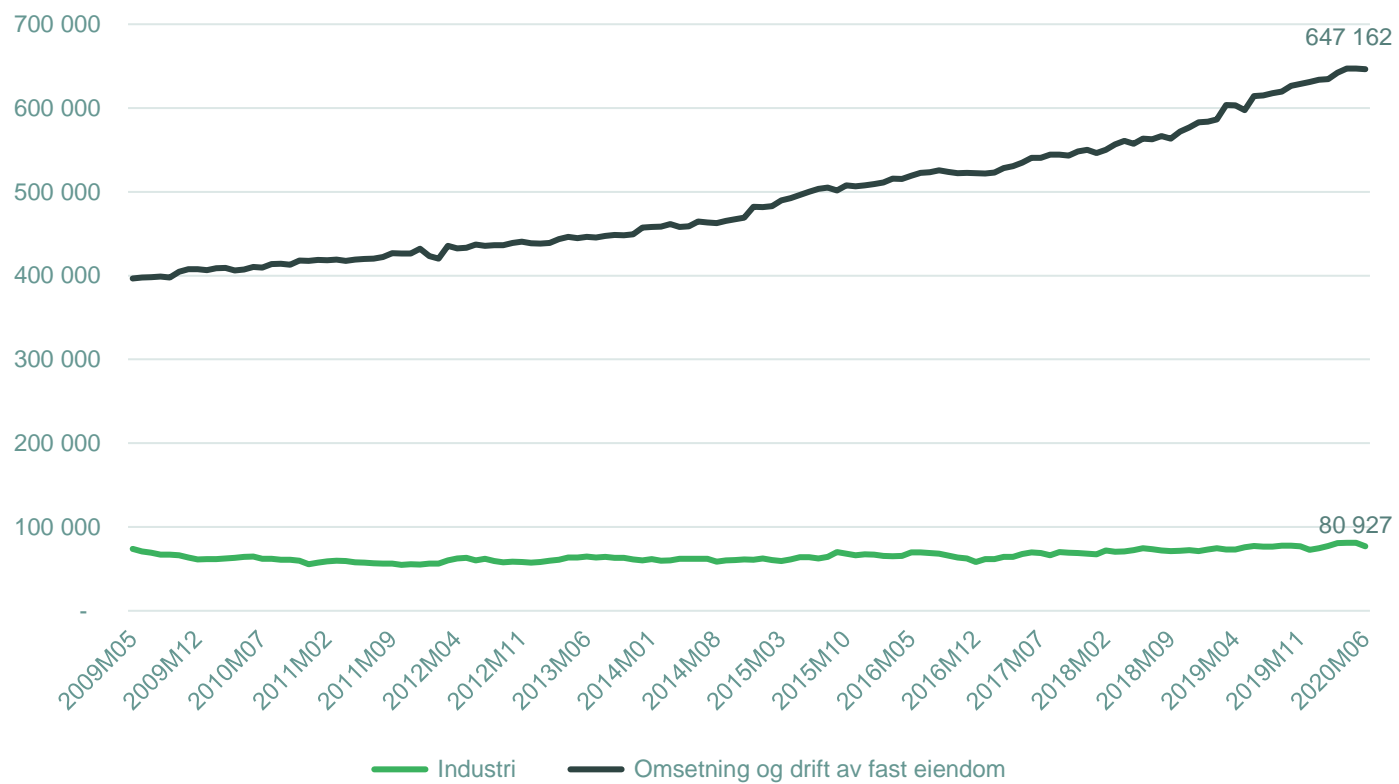
Anslag for 2020

Bruttoinvesteringer i realkapital: Eiendom, industri og petroleum som andel av totale bruttorealinvesteringer (1970–2019).

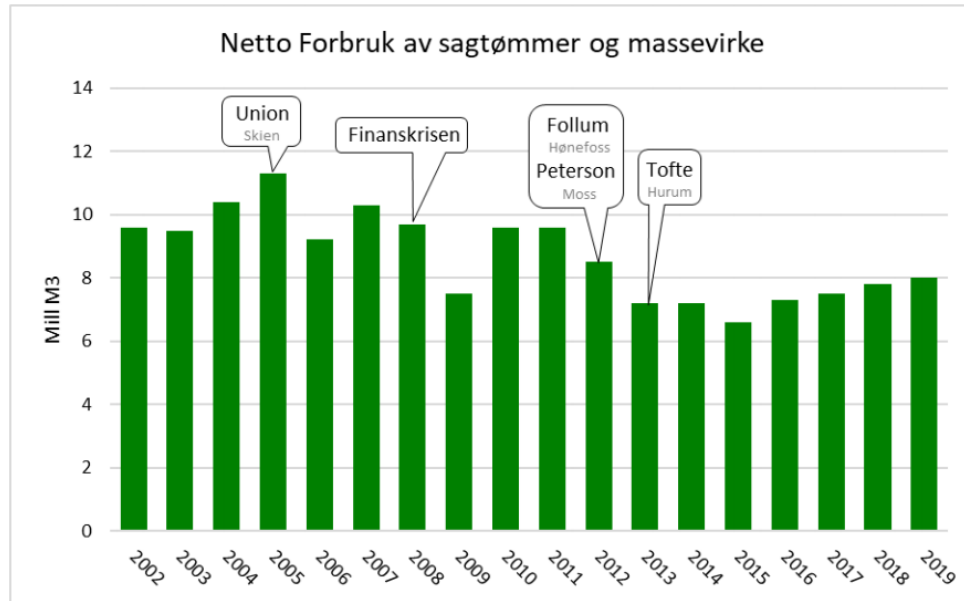
(SSB tabell 09181)

Bankenes utlån

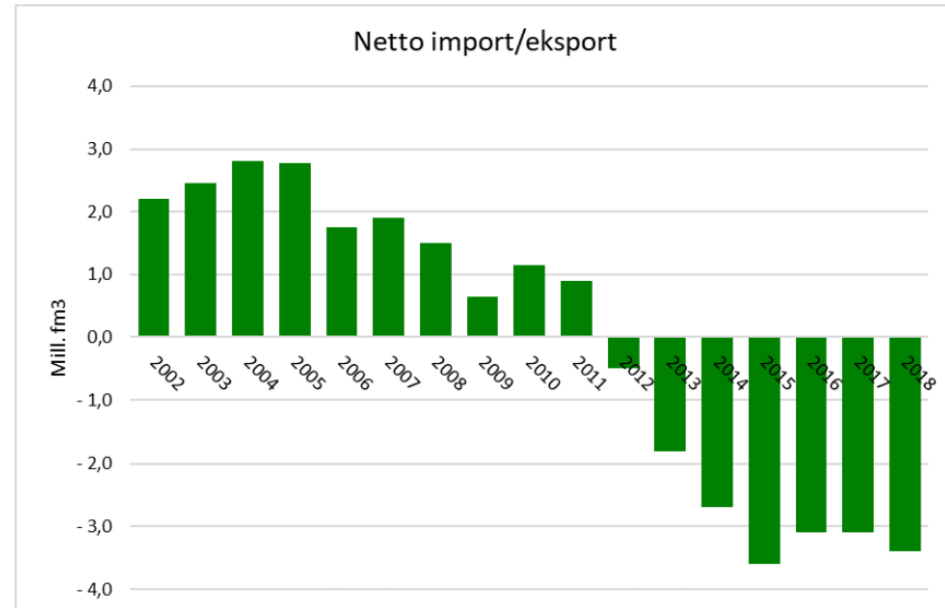

Målet er å foredle et volum minst tilsvarende hogsten

Norge har gått fra å være en netto importør til å bli netto eksportør.

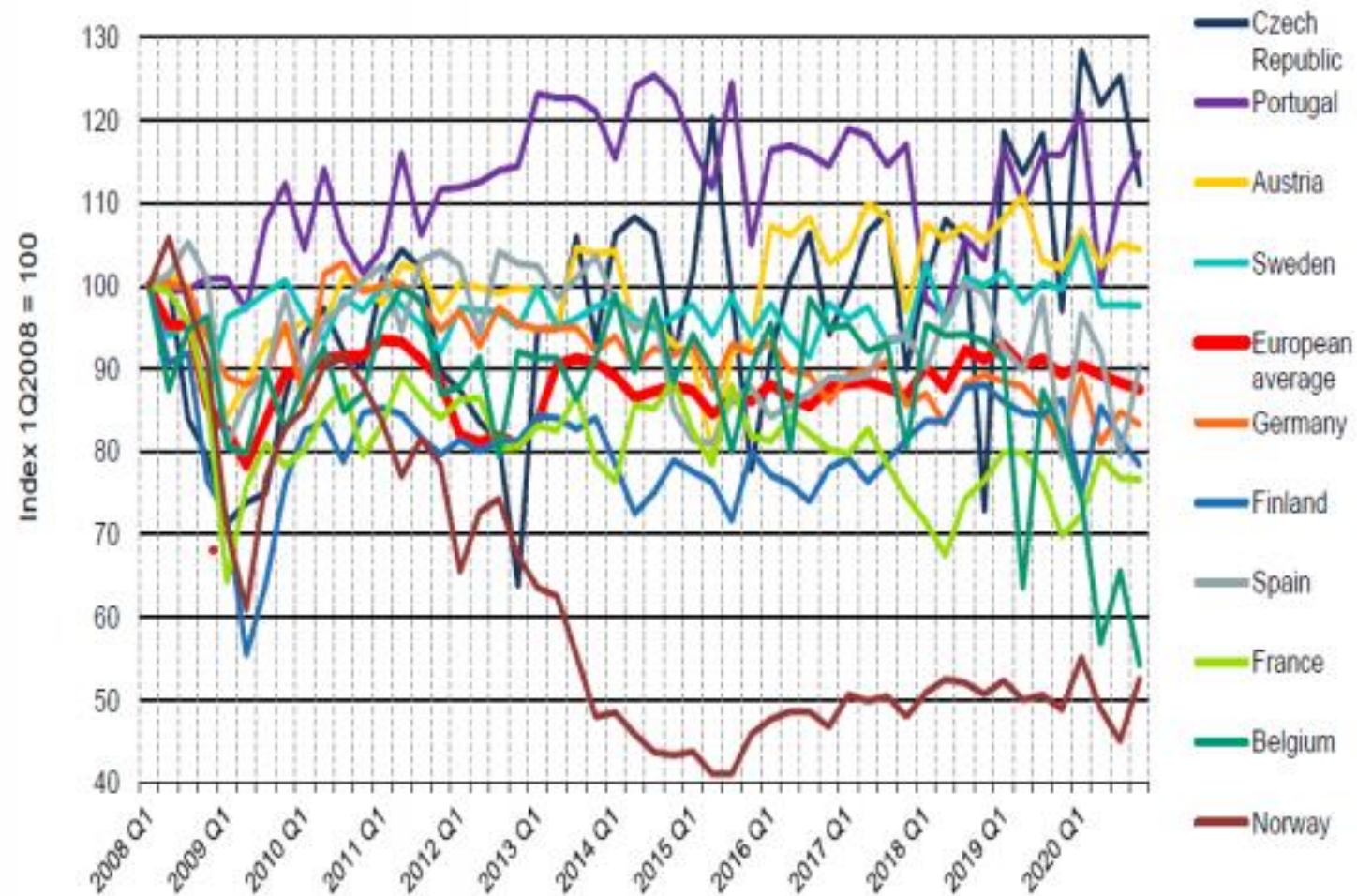

Figur 6: Netto forbruk av sagtømmer og massevirke i Norge i perioden 2002-2019 (Norges Skogeierforbund, Landbruksdirektoratet, 2019). Forbruket tar seg opp.

Figur 7: Netto import/eksport av tømmer 2002-2018 (Norges Skogeierforbund, 2019)

Wood consumption by the pulp & paper industry in Europe

Wood entering pulp & paper mill sites.

Source: National Associations based on estimates (wood consumption / pulp production coefficient), except for Austria, Czech Republic and Germany.

Mål: øke investeringsnivået i fastlandsindustrien med 50% innen 2025

- Avgjørende at politikerne og industrien har et felles ambisjonsnivå og at virkemidlene dimensjoneres slik at målet nås
- Økt investeringsnivå skal gi:
 - omstilling i industrien og økt verdiskaping
 - reduserte miljø- og klimaavtrykk i tråd med de nasjonale målsettingene
- Investeringsnivå i gjennomsnitt siste 10 år ca 26 mrdr kroner.
- 50% økt investeringsnivå gir en årlig investering på ca 40 mrdr kroner

Generell markedssvikt i Norge sammenlignet med Europa

- Prising av utslipp gjennom CO2-kvoteprisen: store utslipp tillates til en lav pris som ikke gir en rask nok omstilling til nullutslippssamfunnet. Endring må skje gradvis.
- Tilgang på kapital: Bankmarkedet risikopriser alle sektorer unntatt fast eiendom og oljeaktiviteten høyt sammenlignet med EU-landene
 - Alarmerende, nedadgående trend i handelsbalansen
 - Økende ubalanse i nasjonale investeringer
- Andre land utnytter handlingsrommet i EU lovgivningen bedre enn Norge
 - EU Green Deal åpner for selektive, bransjevise tiltak
 - I Norge har staten prioritert FOU-støtteordninger og lite til kommersialisering og investeringer for industrien

Betydelig handlingsrom for støtte til norsk industri

- Praksis fra andre medlemsland i EU viser et høyere støttenivå og flere ordninger og tiltak:
 - Frankrikes gjenreisningsplan
 - PGE: Østerrikes investeringsstøtteprogram
 - Tyske garantiordningene under KfW
- Garantiordninger eksisterer både utenfor og innenfor EUs statsstøtteregulering
- Generelle stimuleringstiltak vil ikke utgjøre støtte:
 - Slike tiltak vil særlig kunne gjennomføres gjennom skattesystemet
 - Det finnes eksempler på generelle subsidieordninger som er vurdert å ikke utgjøre støtte
- Koronapandemien utvider mulighetsrommet og har ført til historisk høye støttenivå

Forslag til hovedvirkemiddel for å øke investeringsnivå i fastlandsindustrien

- Staten stiller garantier for 50-75% av det totale investeringsnivået dvs garantier for inntil NOK 20-30 mrdr pr år for perioden 2021-2025
- Resterende del av investeringene dekkes gjennom ordinære lån eller egenkapital
- Det forutsettes at bankene stiller opp for norsk industri og gir betingelser som avspeiler garantiordningen.
- En statlig garantiordning på NOK 20-30 mrdr pr år vil ha en kostnad tilsvarende et mulig tap på utlånsporteføljen.
- Ordningen kan administreres gjennom allerede etablerte kompetente finansinstitusjoner

A close-up photograph of a large pile of light-colored wood chips, likely from a sawmill, filling the left side of the slide. The chips are irregular in shape and size, showing the natural grain of the wood.

Andre viktige rammebetingelser for skogindustrien

- Videreføring av CO2-kompensasjon
- Langsiktige kontrakter på fornybar kraft og nettariffer som styrker norsk industriell konkurransekraft
- Fritak for el-avgift for treforedlingsindustrien
- Øke investeringene i jernbane og veier som er viktig for industrien
- Dagens virkemiddelapparat gjennom ENOVA, SIVA, IN må tilpasses målsettingen om økt investeringsnivå
- Nysnø og Investinor må gis handlingsrom slik at kapitalen settes i arbeid også i eksisterende fastlandsindustri

Veien til et grønt skifte

- To politiske mål:
- Foredle et volum minst tilsvarende hogsten
- Øke investeringsnivået i fastlandsindustrien med 50% innen 2025